

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. A/2012/0335 van 29 augustus 2012
in de zaak 1011/0639/SA/3/0572

In zake:

1. het college van burgemeester en schepenen van de **gemeente WIJNEGEM**
2. de **gemeente WIJNEGEM**, vertegenwoordigd door het college van burgemeester en schepenen

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Christophe COEN
kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Mechelsesteenweg 210A bus 10
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

verzoekende partijen

tegen:

de deputatie van de provincieraad van **ANTWERPEN**

verwerende partij

*Tussenkomen
de partij :*

de nv [REDACTED]

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Erik VANDEN BRANDE
kantoor houdende te 1040 Brussel, Sint Michielslaan 55 bus 10
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld bij aangetekende brief van 3 maart 2011, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van het besluit van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 23 december 2010.

Met dit besluit heeft de deputatie het administratief beroep van de tussenkomen partij tegen de weigeringsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Wijnegem van 23 september 2010 ingewilligd. De deputatie heeft aan de tussenkomen partij de stedenbouwkundige vergunning verleend voor het plaatsen van twee reclamepanelen van 16m² in een werfafsluiting en dit voor een periode van 3 jaar.

Het betreft een perceel gelegen te [REDACTED] en met kadastrale omschrijving [REDACTED].

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De Raad heeft met het arrest van 3 augustus 2011 met nummer S/2011/0092 de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing verworpen

De verwerende partij heeft geen antwoordnota ingediend. Zij heeft wel een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De verzoekende partij heeft een toelichtende nota ingediend. De tussenkommende partij heeft geen schriftelijke uiteenzetting ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 5 oktober 2011, alwaar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Filip VAN ACKER heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Christophe COEN die verschijnt voor de verzoekende partijen en advocaat Erik VANDEN BRANDE, zijn gehoord.

De verwerende partij, hoewel behoorlijk opgeroepen, is niet ter zitting verschenen. Gelet op artikel 4.8.24 VCRO verhindert de afwezigheid van partijen de geldigheid van de zitting, en dus van de behandeling van de zaak, echter niet.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen van titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en van de bepalingen van het reglement van orde van de Raad, bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 20 november 2009.

III. TUSSENKOMST

De nv [REDACTED] vraagt met een op 14 april 2011 ter post aangetekend verzoekschrift om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de derde kamer heeft vastgesteld, met een beschikking van 23 mei 2011, dat er grond is om het verzoek in te willigen en dat de verzoekende partij tot tussenkomst aangemerkt kan worden als belanghebbende in de zin van artikel 4.8.16, §1, eerste lid VCRO voor wat betreft de behandeling van de vordering tot vernietiging.

IV. FEITEN

Op 17 september 2010 (datum van het ontvangstbewijs) dient de tussenkommende partij bij de eerste verzoekende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“het plaatsen van twee 16m² reclamepanelen in een werfafsluiting”*.

Voor het betrokken perceel werd op 1 april 2010 door de eerste verzoekende partij een voorwaardelijke stedenbouwkundige vergunning verleend voor het slopen van gebouwen en constructies en het bouwen van meergezinswoningen in vijf bouwblokken met in totaal 133 wooneenheden en een ondergrondse parkeergarage.

Het perceel is, zo blijkt uit de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 3 oktober 1979 vastgestelde gewestplan ‘Antwerpen’, gelegen in woongebied. Het perceel is eveneens gelegen binnen de grenzen van het bij besluit van de Vlaamse regering van 19 juni

2009 goedgekeurde gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, “*Afbakening grootstedelijk gebied Antwerpen*”. Ook volgens dit ruimtelijk uitvoeringsplan is het perceel gelegen in woongebied.

Het perceel is niet gelegen binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling. Het perceel is eveneens gelegen in een beschermd toeristisch landschap met betrekking tot de reglementering op het aanplakken en reclame maken (koninklijk besluit van 14 december 1959).

De eerste verzoekende partij weigert op 23 september 2010 rechtstreeks een stedenbouwkundige vergunning aan de tussenkommende partij en overweegt hierbij het volgende:

“ ...

De reclamepanelen staan niet ten dienste van de te realiseren bestemming woongebied, zodat de aanvraag niet in overeenstemming is met de verordenende stedenbouwkundige voorschriften in het gewestelijk RUP...

De aanvraag... is tevens in strijd met het KB van 14 december 1959 en latere wijzigingen met betrekking tot de reglementering op het aanplakken en reclame maken (cfr. beschermd landschap)

...”

Tegen deze beslissing tekent de tussenkommende partij op 29 oktober 2010 administratief beroep aan bij de verwerende partij. Zij duidt daarbij op het feit dat de aangevraagde reclamepanelen dienstig zijn als afsluiting (met de inkomsten die uit de reclame zouden worden gegenereerd, wenst men de werfafsluiting te financieren) van een werf, meer specifiek het bouwen van meergezinswoningen in vijf bouwblokken, voor een totaal van 133 woongelegenheden met ondergrondse parking waartoe zij op 1 april 2010 een stedenbouwkundige vergunning verkreeg.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Wijnegem brengt op 18 november 2010 in het kader van de administratieve beroepsprocedure een ongunstig advies uit.

In zijn verslag van onbekende datum adviseert de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar de verwerende partij om het beroep niet in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning te weigeren met de volgende motivering:

“ ...

8. LEGALITEIT: niet OK

... ”

Toelichting:

De verordenende stedenbouwkundige voorschriften voor dit woongebied volgens het RUP luiden als volgt: “Het gebied is bestemd voor wonen en aan het wonen verwante activiteiten en voorzieningen. Onder aan het wonen verwante activiteiten en voorzieningen worden verstaan: handel, horeca, bedrijven, kantoren en diensten, openbare en private nuts- en gemeenschapsvoorzieningen, openbare groene ruimten en openbare verharde ruimten, socioculturele voorzieningen en recreatieve voorzieningen.”

De aangevraagde publiciteitspanelen vallen niet onder de opgesomde bestemmingen van aan het wonen verwante activiteiten en voorzieningen. Zij staan evenmin, zoals uithangborden, in functie van de ter plaatse uitgevoerde activiteiten.

Conform het advies van het gemeentebestuur naar aanleiding van het beroep is het absurd te stellen dat een louter financiële link, namelijk dat de commerciële inkomsten

van de reclam dragers de werfafsluiting volledig financieren, een stedenbouwkundige overeenstemming betekent tussen de publiciteitspanelen en de bestemming van een gebied.

Het feit dat het om een tijdelijke vergunning zou gaan, neemt de strijdigheid met de bestemming van het RUP niet weg. Afwijken van de stedenbouwkundige voorschriften... is voor wat betreft bestemmingen niet toegestaan.

De aan te brengen publiciteitspanelen bevinden zich in een beschermd landschap met betrekking tot de reglementering op het aanplakken en reclame maken. Concreet betekent dit dat het in de beschermde landschappen en aan weerszijden van deze verkeerswegen verboden is aanplakbrieven aan te brengen of andere visuele reclame- of publiciteitspanelen te gebruiken (art. 1 § 1).

De aangevraagde publiciteit valt evenmin onder de uitzonderingsbepaling van art. 6, 6° van het KB voor aanplakbrieven op schuttingen of borden die een bouwterrein afsluiten tijdens de ruwbouw van gebouwen, op voorwaarde dat de schuttingen of borden evenwijdig met de openbare weg zijn aangebracht.

De op zichzelf bestaande publiciteitspanelen zijn immers geen aanplakbrieven zoals gedefinieerd in het KB. Art. 6 van het KB maakt expliciet onderscheid tussen aanplakbrieven en reclameborden. De uitzonderingsbepalingen van art. 6, 3°, 10°, 11° gelden voor beide categorieën publiciteit, die van art. 6, 5° enkel voor reclame- en publiciteitspanelen en geen aanplakbrieven zodat de verbodsbepaling van toepassing is in beschermde landschappen.

De aanvraag dient geweigerd op basis van de geldende wetgeving, in casu de geldende reglementering inzake aanplakken en reclame maken.

...

9. Goede RO: niet OK

Toelichting:

De gevraagde publiciteitspanelen komen omwille van legaliteitsaspecten niet voor vergunning in aanmerking.

Een wildgroei aan publiciteit dient te allen tijde vermeden te worden, zeker in beschermde landschappen overeenkomstig de reclamereglementering.

Beroeper verwijst naar een vergunning van deputatie voor reclame in de [REDACTED], doch deze is gelegen langs een gewestweg, en de wegbeheerder heeft hiervoor gunstig advies uitgebracht.

Een ander precedent dat kan aangehaald worden is de weigering van deputatie voor reclame aan de [REDACTED] omwille van dezelfde strijdigheid met de wetgeving op reclame.

...”

Na de partijen te hebben gehoord op 21 december 2010, beslist de verwerende partij op 23 december 2010 om het beroep in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning te verlenen voor een periode van 3 jaar en overweegt hierbij het volgende:

“ ...

Volgens het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'afbakening grootstedelijk gebied Antwerpen', goedgekeurd bij besluit van de Vlaamse Regering op 19/06/2009, situeert de aanvraag zich in 'Woongebied Merksemsebaan noord'.

De verordenende stedenbouwkundige voorschriften voor dit woongebied luiden als volgt: "Het gebied is bestemd voor wonen en aan wonen verwante activiteiten en voorzieningen. Onder aan het wonen verwante activiteiten en voorzieningen wordt verstaan: handel, horeca, bedrijven, kantoren en diensten, openbare en private nuts- en gemeenschapsvoorzieningen, openbare groene ruimten en openbare verharde ruimten, socioculturele voorzieningen en recreatieve voorzieningen."

Het is inderdaad zo dat de aangevraagde publiciteitspanelen niet vallen onder de opgesomde bestemmingen van aan het wonen verwante activiteiten en voorzieningen... Afwijken van de stedenbouwkundige voorschriften van het geldend gewestelijk RUP is met betrekking tot de bestemming niet toegelaten (art. 4.4.1 VCRO).

In het beroepschrift wordt gesteld dat de aanvraag tijdelijk van aard is, aangezien de publiciteitspanelen samen met de werfafsluiting zullen verwijderd worden na voltooiing van de werken. Het gaat hier om een tijdelijk gebruik van het perceel, in afwachting van de realisatie van de in het RUP voorziene bestemming. De verwezenlijking van de definitieve bestemming wordt geenszins verhinderd, wel integendeel. In die zin kunnen de reclamepanelen, net als de afsluiting, niet als expliciet strijdig met de voorschriften van het voormelde RUP worden beschouwd.

Tevens bevinden de publiciteitspanelen zich in een beschermd landschap volgens het koninklijk besluit van 14/12/59 met betrekking tot de reglementering op het aanplakken en reclame maken. In de beschermde landschappen en aan weerszijden van deze verkeerswegen is het verboden aanplakbrieven aan te brengen of andere visuele reclame- of publiciteitspanelen te gebruiken (art. 1 § 1).

Uit de uitzonderingsbepalingen bij deze regelgeving kan volgens beroeper worden afgeleid dat voormelde verbodsbepaling niet geldt voor reclameborden aangebracht op schuttingen die een bouwterrein afsluiten tijdens de ruwbouw van gebouwen (art. 6, 6° van § 3 van het KB van 14/12/59).

In het beroepschrift wordt tevens gewezen op de verschillende vrijstaande showrooms in de omgeving. Beroeper stelt dat de reclameborden op dergelijke locatie visueel niet storend zijn.

De deputatie volgt de argumentatie van beroeper: het gaat om tijdelijke reclamepanelen in een tijdelijke werfafsluiting, de verwezenlijking van de definitieve bestemming "woongebied" is aangevat. De aanvraag valt onder de uitzonderingsbepalingen bij de bij de regelgeving op het aanplakken en reclame maken.

De tijdelijke constructies brengen de goede ruimtelijke ordening niet in het gedrang.

...

Dit is de bestreden beslissing.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

In het arrest van 3 augustus 2011 met nummer S/2011/0092 betreffende de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing heeft de Raad reeds vastgesteld dat het beroep tijdig is ingesteld. Er zijn geen redenen om anders te oordelen.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang en de hoedanigheid van de verzoekende partijen

In het arrest van 3 augustus 2011 met nummer S/2011/0092 betreffende de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing heeft de Raad reeds vastgesteld dat de verzoekende partijen beschikken over het rechtens vereiste belang en hoedanigheid. Er zijn geen redenen om anders te oordelen.

VI. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Tweede middel

Standpunt van de partijen

1.

In hun tweede middel roepen de verzoekende partijen de volgende schendingen in:

“ ...

Schending van: Art. 1 en art. 6, 6° van het KB van 14 december 1959 waarbij regelen worden gesteld op het aanplakken en reclame maken (verder ‘KB 14 december 1959’ genoemd);

... ”

De verzoekende partijen wijzen er op dat een aanzienlijk deel van de gemeente Wijnegem werd aangeduid als ‘landschap’, in de zin van artikel 1, 1 van het koninklijk besluit van 14 december 1959. In dit deel is het volgens het bovenmelde koninklijk besluit in principe verboden om aanplakbrieven of enig ander visueel reclame- of publiciteitsmiddel te plaatsen.

De verwerende partij zou ten onrechte toepassing gemaakt hebben van de uitzonderingsbepaling uit artikel 6,6° van het koninklijk besluit van 14 december 1959. Alvorens deze uitzonderingsbepaling te kunnen toepassen moet aan alle restrictief te interpreteren toepassingsvoorwaarden voldaan zijn: Het moet gaan om *“aanplakbrieven; op schuttingen of borden die een bouwterrein afsluiten tijdens de uitvoering van de ruwbouw van gebouwen; aangebracht evenwijdig met de openbare weg”*.

De verzoekende partijen zijn van oordeel dat de bovenmelde voorwaarden uit de uitzonderingsbepaling niet vervuld zijn aangezien de vergunningsaanvraag publiciteitspanelen tot voorwerp had die afzonderlijk verankerde constructies vormen. Bovendien worden de panelen in een bouwvrije strook geplaatst, waar alleszins geen aanplakbrieven mogen worden aangebracht.

2.

De verwerende partij heeft geen antwoordnota ingediend en lijkt de gegrondheid van het tweede middel niet te betwisten.

3.

De tussenkommende partij heeft geen schriftelijke uiteenzetting ingediend in de zin van artikel 4.8.19, §3 VCRO.

De tussenkommende partij stelt in haar verzoekschrift tot tussenkomst in de schorsingsprocedure wel dat de verzoekende partijen niet aantonen dat de gemeente een landschap is in de zin van artikel 1, 1 van het koninklijk besluit van 14 december 1959.

Verder wijst de tussenkommende partij erop dat toepassing kon gemaakt worden van de uitzonderingsbepaling uit artikel 6, 6° van het koninklijk besluit van 14 december 1959. Volgens de tussenkommende partij dient geen onderscheid te worden gemaakt tussen aanplakbrieven en publiciteitspanelen, aangezien met de term “aanplakbrief” volgens artikel 200 van het wetboek der met zegel gelijkgestelde taxes, eender welk visueel reclame- of publiciteitsmiddel bedoeld wordt.

4.

Bij hun toelichtende nota voegen de verzoekende partijen een kopie van het koninklijk besluit van 5 december 1957 waarbij de gemeente Wijnegem werd aangeduid als beschermd landschap.

Verder wijzen de verzoekende partijen er in hun toelichtende nota nogmaals op dat de litigieuze constructie niet beschouwd kan worden als een “aanplakbrief” en dat het begrippenkader uit de fiscale wetgeving niet mag gebruikt worden om het koninklijk besluit van 14 december 1959 te interpreteren.

Beoordeling door de Raad

1.

De Raad stelt vast dat de aanvraag gelegen is in een beschermd landschap, waarvoor de voorschriften gelden, zoals vervat in de artikelen 1 tot en met 3bis van het koninklijk besluit van 14 december 1959 waarbij regelen worden vastgesteld op het aanplakken en reclame maken.

Art. 1. van dit koninklijk besluit luidt als volgt:

*“§1 Regelen toepasselijk in de landschappen en langs de toeristische verkeerswegen
Art. 1*

Het is verboden aanplakbrieven aan te brengen of te behouden en enig ander visueel reclame- of publiciteitsmiddel te gebruiken:

*1. In landschappen, door de Koning aangewezen, en aan weerszijden van de verkeerswegen welke die landschappen begrenzen
...”*

Daarnaast voorziet artikel 6, 6° van het koninklijk besluit in de volgende uitzonderingsbepaling op het algemeen verbod om aanplakbrieven of ander visueel reclame- of publiciteitsmiddel te gebruiken:

*“§3 Gemeenschappelijke bepalingen
Art. 6*

*Onder de regelen bepaald in de §§1 en 2 vallen niet:
...”*

6° de aanplakbrieven aangebracht op schuttingen of borden die bouwterreinen afsluiten tijdens de uitvoering van de ruwbouw van gebouwen, op voorwaarde dat de schuttingen of borden evenwijdig met de openbare weg zijn aangebracht, en met uitsluiting van aanplakbrieven op borden in de bouwvrije strook

...

2.

Uit de gegevens van het dossier blijkt dat de bestreden beslissing betrekking heeft op twee reclamepanelen van elk meer dan 16m² die boven een bestaande werfafsluiting uitkomen. De bij de aanvraag gevoegde plannen maken melding van een stalen draagconstructie en de plaatsing ervan in funderingsbeton of op een betonnen bovengronds tegengewicht.

Op de betrokken werf worden werken uitgevoerd betreffende het slopen van gebouwen en constructies en het bouwen van meergezinswoningen opgevat in vijf bouwblokken met ondergrondse parkeergarage en met voorziening voor wegenis aanleg.

3.

Met de verzoekende partijen stelt de Raad vast dat de omzendbrief van 22 juni 1960 bij het koninklijk besluit van 14 december 1959 de term ‘aanplakbrief’ als volgt verduidelijkt:

“ ...

De reglementering heeft vooral tot doel de handels- en nijverheidsreclame binnen bepaalde perken te houden in respectievelijk langs de beschermde landschappen en verkeerswegen, zoals a contrario blijkt uit de opsomming van artikel 6 van het K.B. van 14.12.1959. Uw aandacht weze erop gevestigd dat in die reglementering de term “Aanplakbrief” (fr. affiche) een beperkter betekenis heeft dan in het wetboek van de met het zegel gelijkgestelde taxes, waar die term eveneens procédé’s in duurzaam materiaal zoals marmorite, geëmailleerd metaal, porcelein, glas- en lichtreclames omvat.

...”

Uit deze omschrijving volgt dat de kwestieuze reclamepanelen, bestaande uit een afzonderlijk gedragen constructie en in beton verankerd, als reclamemiddelen andere dan aanplakbrieven in de zin van het koninklijk besluit van 14 december 1959 dienen beschouwd te worden.

4.

In het bestreden besluit verantwoordt de verwerende partij de uitzondering op het algemeen verbod van artikel 1 van het koninklijk besluit als volgt:

“ ...

De deputatie volgt de argumentatie van beroeper: het gaat om tijdelijke reclamepanelen in een tijdelijke werfafsluiting, de verwezenlijking van de definitieve bestemming ‘woongebied’ is aangevat. De aanvraag valt onder de uitzonderingsbepalingen bij de regelgeving op het aanplakken en reclame maken.

...”

Door in de bestreden beslissing te verwijzen naar de argumentatie van de tussenkomen partij, lijkt de verwerende partij van oordeel dat de vergunning voor de twee reclamepanelen kan verleend worden op grond van de uitzonderingsbepaling uit artikel 6, 6° van het koninklijk besluit.

Deze argumentatie stoelt evenwel op motieven die in feite en in rechte niet correct zijn nu de uitzonderingsbepaling enkel geldt voor ‘aanplakbrieven’ en het voorwerp van de vergunning bezwaarlijk als ‘aanplakbrief’ beschouwd kon worden.

5.

In zoverre de verwerende partij derhalve ten onrechte van oordeel lijkt te zijn dat het voorwerp van de aanvraag onder de uitzonderingsbepalingen van de betrokken regelgeving valt en op grond hiervan de vergunning werd verleend, schendt de bestreden beslissing de artikelen 1 en 6 van het koninklijk besluit van 14 december 1959 waarbij regelen worden gesteld op het aanplakken en reclame maken. Deze vaststelling volstaat om tot de onwettigheid van de bestreden beslissing te besluiten en maakt het onderzoek naar de beoordeling van de andere toepassingsvoorwaarden van artikel 6, 6° van vermeld koninklijk besluit overbodig.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

B. Overige middelen

De Raad onderzoekt het eerste middel niet omdat dit niet kan leiden tot een ruimere vernietiging.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het beroep wordt ontvankelijk en gegrond verklaard.
2. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 23 december 2010, waarbij aan de tussenkomende partij de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het plaatsen van twee reclamepanelen van 16m² in een werfafsluiting voor een periode van 3 jaar op een perceel gelegen te [REDACTED] en met kadastrale omschrijving [REDACTED].
3. De Raad beveelt de verwerende partij om binnen een termijn van drie maanden, te rekenen vanaf de betekening van huidig arrest, een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van de tussenkomende partij tegen de weigeringsbeslissing van de eerste verzoekende partij van 23 september 2010
4. De kosten van het beroep, bepaald op 350 euro, komen ten laste van de verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 29 augustus 2012, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, derde kamer, samengesteld uit:

Filip VAN ACKER, voorzitter van de derde kamer,

met bijstand van

Eddie CLYBOUW, griffier.

De griffier,

De voorzitter van de derde kamer,

Eddie CLYBOUW

Filip VAN ACKER